

برش کاری با قلم دستی فولادبر

هدف‌های رفتاری: در پایان این فصل از هنرجو انتظار می‌رود:

- ۱- مفهوم قلم کاری را بیان کند.
- ۲- روش‌های مختلف قلم کاری را توضیح دهد.
- ۳- انواع و مشخصات قلم را بیان کند.
- ۴- ورقه‌های فولادی را مطابق خط کشی انجام شده برش کاری کند.

۱-۹- قلم کاری

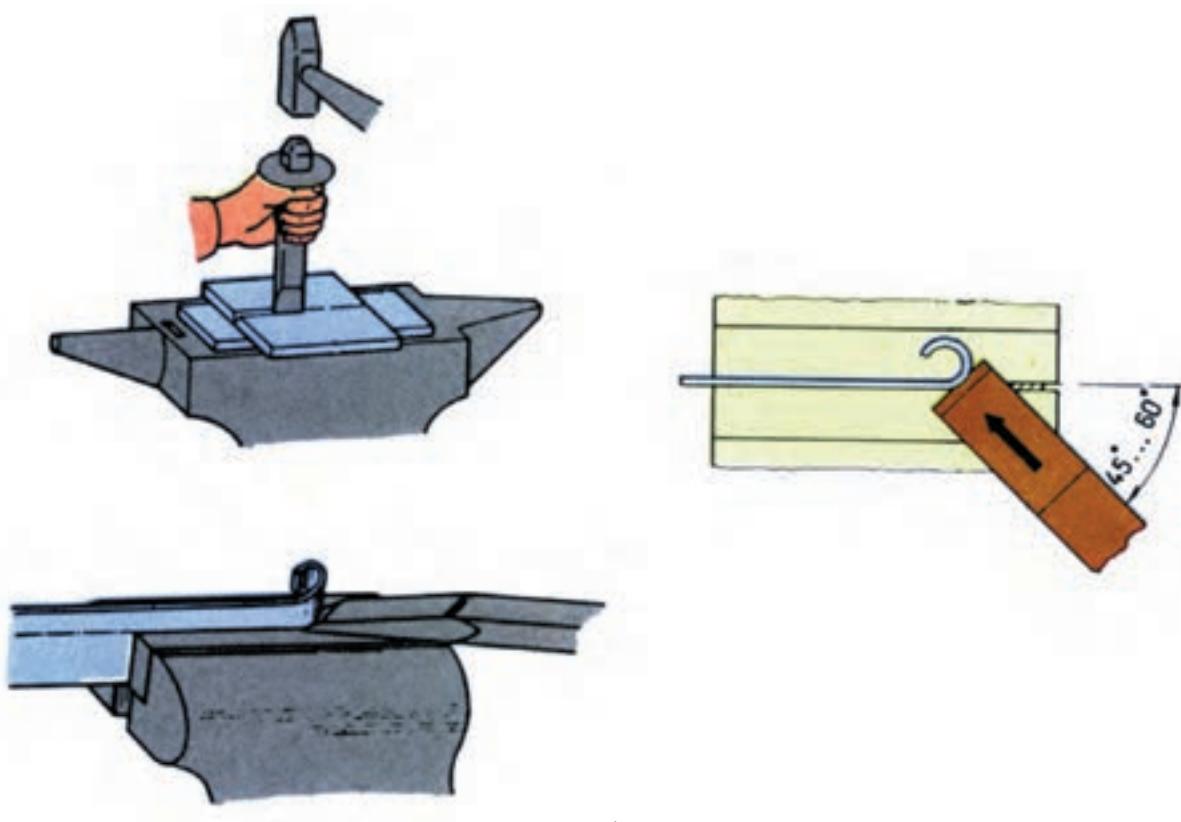
ب) با براده‌برداری

الف) قلم کاری بدون براده‌برداری عبارت است از جدا کردن قسمتی از قطعه‌ی کار بر روی سندان یا قطعه‌ی بسته شده در گیره. برای بریدن قطعات با ضخامت کم معمولاً از گیره استفاده می‌شود (شکل ۹-۱).

به عمل بریدن قطعه‌ی کار به وسیله‌ی ضربات چکش و ابزار گوه‌مانندی به نام قلم «قلم کاری» می‌گویند.

۲-۹- روش‌های مختلف قلم کاری

الف) بدون براده‌برداری

شکل ۹-۱

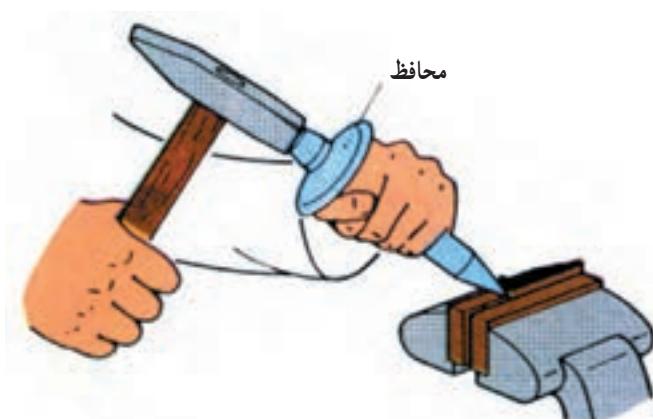
زاویه‌ی 30° درجه برای بردیدن چوب، سرب و فلزات نرم به کار می‌رود.

زاویه‌ی 45° درجه برای بردیدن فولادهای معمولی، برنج و زاویه‌ی 80° درجه برای فولادهای سخت به کار بردی شود. همان‌گونه که از مطالب بالا برمی‌آید هر قدر جنس قطعه‌ی کار سخت‌تر باشد از زاویه‌ی بزرگ‌تری استفاده می‌شود.)

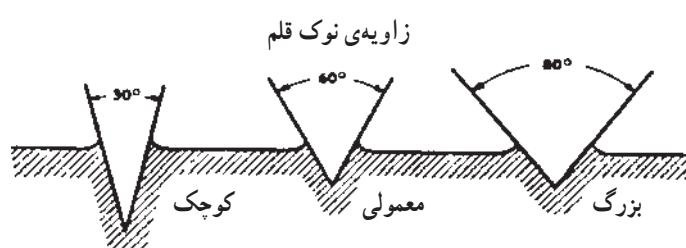
ب) قلم کاری با براده برداری عبارت است از برداشتن براده از روی قطعه‌ی کار. در این عمل عمق براده نسبت به زاویه قرار گرفتن قلم تغییر پیدا می‌کند (شکل ۹-۲).

۳-۹-۱- انواع و مشخصات قلم

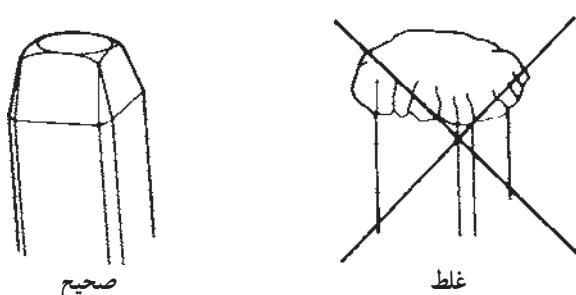
در شکل ۹-۳ انواع زوایای نوک قلم دستی را مشاهده می‌کنید که در آن مقدار زاویه‌ی گوهای قلم به نسبت جنس قطعه‌ی کار تغییر می‌کند و معمولاً در اندازه‌های 30° درجه، 45° درجه و

شکل ۹-۲

شکل ۹-۳

شکل ۹-۴- توجه: هرگز با قلم پلیسه‌دار کار نکنید.

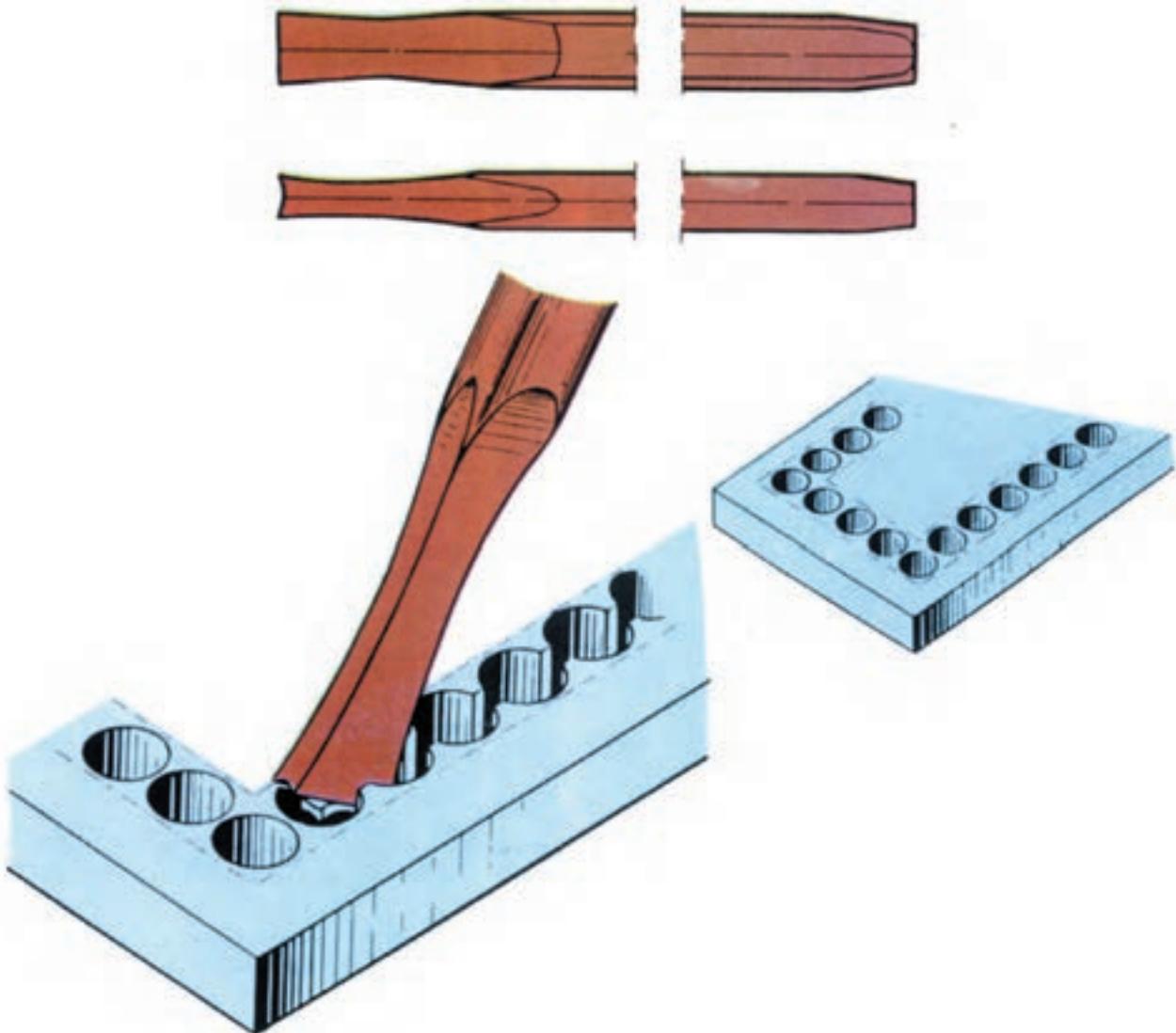
موارد استعمال

بریدن	براده برداری	نوک	انواع قلم ها	زاویه‌ی نوک قلم
				حدّ سطح
جدا کردن جادراوردن	پن لبه‌ها قلم کاری سطوح	سر قلم آب داده نمی‌شود لبه‌ی قلم آب داده شده	قلم تخت قطع میله قسمت میله‌ی قلم آهنگری شده	
جادراوردن به شکل‌های مختلف براساس خط‌کشی	قلم کاری سطوح		قلم تخت با لبه‌ی گرد	
جادراوردن به شکل‌های مختلف براساس خط‌کشی	-		قلم گرد	
جدا کردن و جادرآوردن در ورق‌ها	-		قلم برش	
جدا کردن جادراوردن	با قلم درآوردن شیارها		قلم صلیبی	
-	جادراوردن شیارها		قلم شیار	

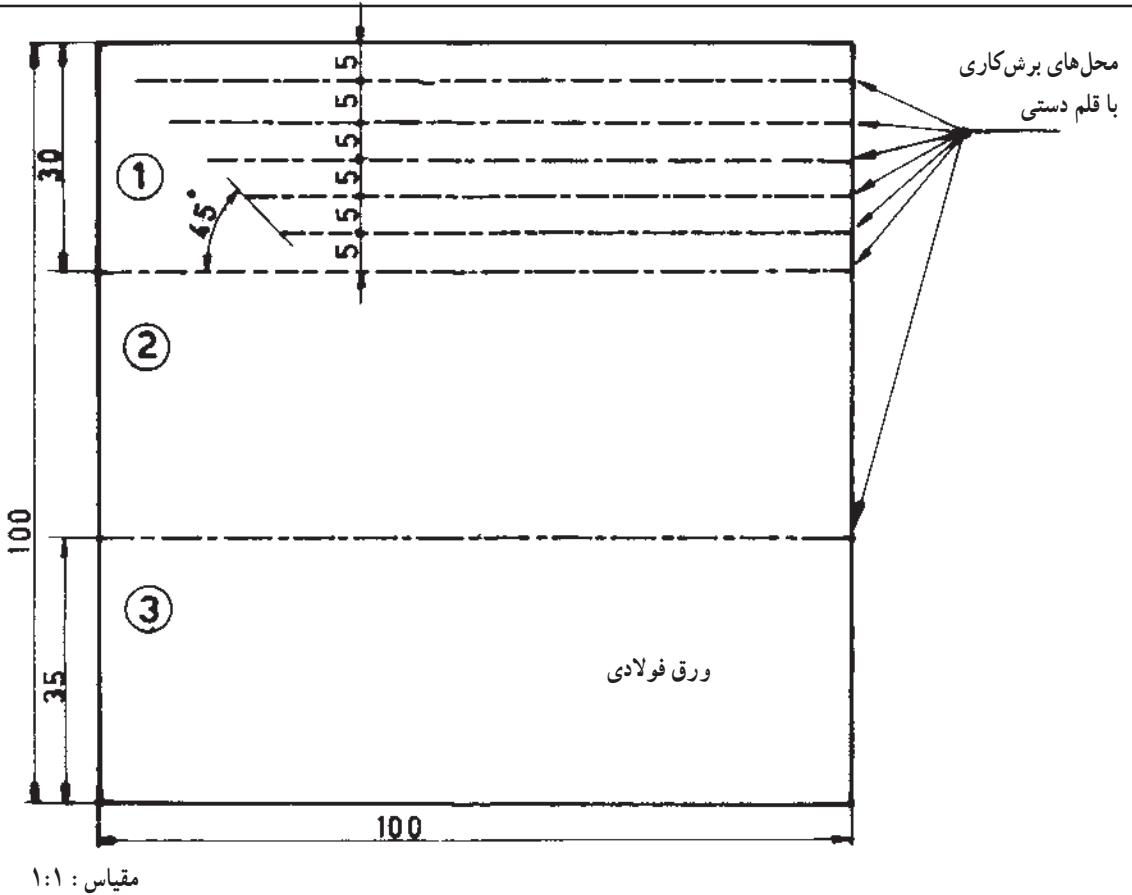
شکل ۹_۵

۹-۴- درآوردن شکاف‌های داخلی

برای درآوردن شکاف‌های داخلی بهتر است قبل از محيط شکاف مورد نظر به وسیله‌ی مته سوراخ کاری شده سپس دیواره‌های بین سوراخ‌ها با قلم صلیبی برداشته شود.

شکل ۶-۹- درآوردن شکاف‌های داخلی

۹-۵- تمرین برش کاری با قلم دستی

روش کار:

- ۵-۹- تمرین برش کاری با قلم دستی**

روش کار:

  - ۱- ورقه‌ی فولادی به ابعاد $2 \times 6 \times 5 \times 10$ میلی‌متر را مطابق اندازه‌ی داده شده در نقشه‌ی شکل ۹-۷ سوهان کاری و مقاطع را نسبت به هم دیگر گویند.
  - ۲- یکی از سطوح صفحه‌ی فولادی را طبق روش داده شده در فصل خط کشی آمده‌سازی کنید.
  - ۳- براساس اندازه‌های داده شده در شکل ۹-۷ سطح آمده‌سازی شده را خط کشی کنید.

۴- قطعه‌ی شماره‌ی ۳ را با استفاده از گیره و قلم دستی فولادبر و بر طبق اصول داده شده در فصل نهم برش دهید و از ورقه‌ی فولادی جدا کنید.

۵- قطعه‌ی شماره‌ی ۱ را ابتدا طبق خط کشی به عرض‌های پنج میلی‌متر و تا انتهای خطوط ترسیم شده برش کاری نموده در نهایت قطعه‌ی ۱ را از عرض 3° میلی‌متر از قطعه‌ی شماره‌ی ۲ جدا کنید.

۶- قطعات را صاف کاری نموده و پس از ارزش‌یابی مریب محترم جهت کارهای بعدی نگهداری کنید.

شماره مقیاس: ۱:۱	نام قطعه‌ی کار: تمرین برش کاری با قلم دستی	مشخصات قطعه‌ی کار	تعداد	اندازه‌ی مواد اولیه	جنس	$105 \times 106 \times 2$	ملاحظات	شماره
۹-۷ شماره‌ی نقشه:	هدف‌های آموزشی: برش کاری ورقه‌های نازک با قلم دستی فولادی	متدها:	±۱ تلرانس:					